

Full informatiu

Núm. 53 / Setembre 2007

FUNDACIÓ
Jaume
BOFILL

Simposi sobre Educació i Immigració a Catalunya

Els propers dies 17 i 18 d'octubre la Fundació Jaume Bofill organitza el Simposi sobre Educació i Immigració a Catalunya a la sala d'actes del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. El Simposi abordarà una de les qüestions socials i educatives més importants d'entre les aparegudes en el nostre país els darrers temps. L'arribada de l'alumnat estranger a les aules ens qüestiona sobre les capacitats del nostre sistema educatiu per assolir els principis que se li suposen d'igualtat d'oportunitats i d'equitat. L'aposta necessària per un sistema educatiu inclusiu no garanteix l'adquisició, en l'alumnat estranger, de les competències bàsiques que assegurin la seva incorporació social i contribueixin al manteniment de la cohesió social.

Al llarg del Simposi es presentaran les recerques més recents impulsades des de la Fundació sobre la incorporació educativa de l'alumnat estranger a les aules catalanes. Els investigadors i experts Miquel Àngel Alegre, Jordi Garreta i Carles Serra abordaran les condicions d'escolarització i els reptes plantejats entorn a l'equitat i la igualtat d'oportunitats en l'ensenyament. Amb la voluntat de contrastar la nostra realitat, els experts Agnes Van Zanten, David Gilborn i Fasal Kanouté, entre d'altres, presentaran els resultats de recerques que han abordat les mateixes qüestions en altres indrets com París, Londres o el Quebec.

El Simposi vol ser un espai de coenximent i de reflexió compartida entre investigadors socials, professors i altres professionals de l'educació, tècnics de l'Administració, polítics i representants del teixit associatiu. Per

a més informació sobre el Simposi i per a inscripcions podeu consultar el web www.fbfill.cat o bé trucar al telèfon 93 458 87 00. ■

Immigració i gènere

El gènere no s'ha contemplat fins fa relativament poc temps com una variable fonamental a l'hora d'explicar els processos de construcció identitària de les filles de les famílies immigrades. Per explorar aquesta dimensió, la Fundació Jaume Bofill ha encarregat una recerca al sociòleg Diego Herrera de la Fundació CIREM. Amb aquesta recerca ens proposem analitzar les transformacions que es donen en la identitat de gènere de les filles de famílies d'origen marroquí, com a conseqüència de les seves experiències de socialització en l'espai escolar català. L'objectiu últim d'aquesta investigació és comprendre com es construeixen les identitats de gènere en el cas d'aquest col·lectiu i, alhora, com això condiciona les seves expectatives d'incorporació en la societat catalana. ■

Musulmans de Catalunya

La presència d'espais, expressions i signes relacionats amb l'islam a Catalunya avui és un indicador del procés d'assentament dels col·lectius d'origen immigrant procedents de països musulmans, alhora que de la diversificació del panorama religiós del nostre país. En el marc del projecte *Musulmans de Catalunya*, la Fundació Jaume Bofill impulsa dues recerques encarregades a l'antropòleg Jordi Moreras. La primera, *Simbologies en l'espai públic* fa una anàlisi i un balanç dels principals arguments que s'han

plantejat a Europa sobre l'ús del *hijab* en l'espai públic. En la segona recerca s'analitzen cinc experiències diferents, tant pel seu desenvolupament com per la seva resolució, de regulació de l'obertura d'un espai de culte musulmà a Catalunya. Aquest segon treball, *Una mesquita al barri. Comunitat, espai públic i integració urbana dels oratoris musulmans a Catalunya*, ha de servir per elaborar una sèrie de recomanacions als diferents actors socials implicats en aquests conflictes, tot recordant la seva responsabilitat per garantir la convivència i la cohesió social. ■

Debats en Moviment

Durant l'any 2007, la Fundació Jaume Bofill col·labora amb l'àrea de moviments socials de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP) en l'organització del cicle "Debats en Moviment". Aquest cicle es concreta en quatre trobades, una per trimestre, entre activistes, investigadors, polítics i tècnics al voltant de recerques ja fetes sobre diversos aspectes dels moviments socials. El mes d'abril es va celebrar el primer debat amb el títol "Per una nova cultura del territori? Moviments Socials i Conflictes Territorials". El segon debat, celebrat el passat mes de juliol, va abordar la participació institucional dels moviments socials a partir del cas de la gestió de l'aigua. A finals del mes d'octubre està prevista una tercera trobada en què es debatrà sobre l'acció política i la democràcia a partir de la recerca *Els moviments socials: entre l'impacte i la pèrdua d'autonomia*, que ha rebut l'ajut de la Fundació Jaume Bofill. ■

Informe sobre l'estat de la democràcia a Catalunya

En la línia dels informes anuals sobre l'estat de l'educació i la immigració a Catalunya, des de la Fundació Jaume Bofill s'està treballant en l'elaboració d'un nou informe, en aquest cas sobre l'estat de la democràcia, dirigit per la professora Eva Anduiza.

Es tracta d'un treball que apareixerà també de manera periòdica i que analitzarà els aspectes més rellevants de l'estat de la democràcia a Catalunya i la seva evolució. Concretament, cada informe combinarà informació quantitativa i anàlisi qualitativa sobre tres grans aspectes de la democràcia: el govern representatiu, la ciutadania i les estructures d'intermediació. Està previst que el primer informe estigui disponible a l'inici de l'any 2008. ■

Els usos del temps a Catalunya

Les dades de l'últim estudi de Sara Moreno, sociòloga i membre del QUIT (Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball) de la UAB, elaborat amb dades del PaD confirmen que el treball remunerat a Catalunya continua essent preeminentment masculí, mentre que el del treball domèstic i familiar és femení. La integració de les dones al treball remunerat no s'ha vist acompanyada d'un increment del temps que els homes destinen al treball domèstic i familiar. L'emancipació de la llar dels pares amb la creació d'una llar pròpia i l'arribada dels fills fan que l'increment del treball domèstic i familiar sigui majoritàriament assumit per les dones, provocant sortides del mercat de treball, reduccions de jornada i un increment important de les hores destinades al treball domèstic. Haver de tenir cura d'adults accentua encara més la distinció entre els rols tradicio-

nals de gènere. No obstant això, les dades indiquen l'inici d'un canvi en les generacions més joves i amb estudis: els homes estan prenent més consciència d'haver d'assumir responsabilitats domèstiques, mentre que les dones veuen la necessitat de responsabilitzar a la parella. A la pràctica, però, la distribució desigual dels usos del temps s'imposa als discursos que defensen la igualtat d'oportunitats entre homes i dones. ■

Joventut i individualització

Aquest informe elaborat amb dades del PaD per Pau Serracant, sociòleg de l'Observatori Català de la Joventut, posa en dubte la desaparició de les classes socials malgrat que amb les transformacions de les societats modernes s'hagin fet invisibles. Serracant analitza les variables de segmentació social (classe social, gènere) de les generacions joves en contrast amb les generacions més grans. Tot i que els resultats de l'anàlisi només permeten apuntar tendències, l'origen social seguiria influïnt de forma molt marcada en les trajectòries de les persones joves, sobretot pel que fa a les oportunitats educatives, però també en l'àmbit del treball. La comparació entre grups socials mostra indicis de precarització i vulnerabilitat en les classes mitjanes, un sector que fins ara n'havia estat exempt. Pel que fa a l'anàlisi de gènere, els indicadors comencen a evidenciar algunes de les transformacions positives de les darreres dècades. Així, en l'àmbit educatiu i en el de la percepció del benestar subjectiu les noies tindrien els indicadors més favorables. En canvi, en l'àmbit del treball i la cultura política, els indicadors són més favorables als nois i posarien de manifest la persistència de desigualtats importants. ■

Promoure i consolidar experiències d'aprenentatge servei

Amb l'objectiu de promoure i consolidar experiències d'APS, el Centre Promotor d'Aprenentatge Servei ha impulsat una convocatòria d'ajuts amb dos terminis per presentar propostes. Al primer s'hi van presentar 39 centres educatius, dels quals 19 rebran una aportació econòmica i assessorament. El segon es tanca el dia 15 d'octubre.

Les bases per participar-hi es poden trobar a www.aprenentageservei.cat. En aquest web també s'hi poden consultar experiències, documentació i les properes activitats programades, entre elles la xerrada de Cathryn Berger, a l'Entresòl de La Pedrera, el dimecres 14 de novembre. ■

Xarxa Educativa de Barri implementa noves actuacions compartides

Durant el curs 2007-2008 el projecte Xarxa Educativa de Barri dóna un nou impuls a les actuacions educatives als districtes de Sants, Gràcia i Nou Barris de Barcelona consensuades prèviament amb bona part dels agents d'aquests territoris. Entre altres, s'incrementen les activitats educatives fora de l'horari escolar obertes a tot el barri; s'han previst noves activitats familiars en cap de setmana als patis de totes les escoles, i s'ha apostat per reforçar el servei d'acompanyament amb monitors perquè els infants es desplacin per fer activitats fora del propi centre.

L'èxit del projecte passa per la coordinació i el desenvolupament d'actuacions compartides entre escoles, famílies, AMPA, equipaments i entitats de lleure de cada territori. Les guies d'activitats estan disponibles al web www.fbofill.cat. ■

PUBLICACIONS

Col·lecció Polítiques

58. Maria Jesús Larios i Mònica Nadal (directores). **L'estat de la immigració a Catalunya. Anuari 2006**. Volum I: Anàlisi jurídica i sociodemogràfica. 385 p. Volum II: Recull estadístic i legislatiu. 151 p. Juliol de 2007.

59. Ricard Benito i Isaac González. **Processos de segregació escolar a Catalunya**. 155 p. Octubre de 2007.

Col·lecció Informes Breus

6. Joaquín Gairín, Isabel Sánchez i Jesús Viñas. **Sisena hora: una oportunitat o una dificultat per avançar?** 88 p. Juny de 2007.

8. Miquel Àngel Alegre, Ricard Benito i Sheila González. **Els sistemes educatius als països d'origen de l'alumnat immigrant. Una aproximació**. 79 p. Setembre de 2007.

9. Miquel Àngel Alegre i Jordi Collet. **Els plans educatius d'entorn: debats, balanç i reptes**. 47 p. Octubre de 2007.

Col·lecció Publicacions Digitals

4. Doris Boira Bueso. **La diversitat cultural a les ràdios i televisions d'Europa i el Canadà**. 207 p. Juny de 2007. En suport CD-ROM.

Col·lecció Conciutadania Intercultural

3. Francesc Carbonell. **Vinguts del centre del món. Socialització dels fills i filles de famílies xineses**. Fundació Jaume Bofill i Eumo Editorial. 172 p. Juliol de 2007.

Col·lecció Finestra Oberta

50. Roser Solà-Morales. **La gestió de la immigració a l'àmbit local. Reptes i actuacions**. 156 p. Desembre de 2006.

CONVOCATÒRIA GENERAL D'AJUTS

Aquesta única convocatòria és oberta tot l'any a iniciatives de recerca i/o acció relacionades amb les línies d'actuació prioritàries de la Fundació Jaume Bofill. En trobareu les bases al web o a la secretaria de la Fundació.